

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul – șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Tucan Gheorghe xxxxxxxxx, născut la
xxxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare:

prima instanță: 13.07.2018 – 13.11.2019

instanța de apel: 09.01.2020 – 13.02.2020

instanța de recurs: 25.05.2020 – 21.07.2020

instanța de apel: 25.08.2020 – 14.12.2020

instanța de recurs: 25.01.2021 – 12.10.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul central, din 13 noiembrie 2019, Tucan Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- pe episodul din 17 martie 2018, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- pe episodul din 27 martie 2019, în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- pe episodul din 28 martie 2019, în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- pe episodul din 18 iunie 2019, în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 4 ani și 5 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- pe episoadele din 17 mai 2019 și 20 mai 2019, în baza art. 320¹ Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins ca neîntemeiată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 1024 lei, cheltuielile fiind trecute în contul statului.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Tucan Gheorghe, la 17 martie 2018 aproximativ la 11:00-11:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se în magazinul „Natalia Gheorghiev”, situat în xxxxxxxxx, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale a inițiat o ceartă cu Xxxxxxxxxxxx, numind-o cu cuvinte necenzurate, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, care prin conținutul acțiunilor se deosebeau printr-un cinism și obraznicie deosebită, pe parcursul căreia a lovit-o pe Xxxxxxxxxxxx de două ori cu palma și pumnul peste față, cauzându-i dureri fizice. La observațiile făcute de Ciobanu Sergiu ce se afla în incinta magazinului „Natalia Gheorghiev” l-a numit pe ultimul cu cuvinte necenzurate, apoi ieșind în stradă în fața magazinului menționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a inițiat o ceartă cu Ciobanu Sergiu, numindu-l în continuare cu cuvinte necenzurate, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, care prin conținutul acțiunilor se deosebeau printr-un cinism și obraznicie deosebită, pe parcursul căreia l-a lovit cu pumnii peste diferite părți ale corpului, apoi l-a trântit jos la pământ, cauzându-i dureri fizice.

Tot el, Tucan Gheorghe, în timpul traiului în concubinaj cu Xxxxxxxxxxxa manifestat comportament violent față de ea și copii minori Xxxxxxxxxxx și Xxxxxxxxxxx, exprimat prin adresarea cuvintelor injurioase, amenințarea cu aplicarea violenței și aplicarea violenței, inițierea certurilor și bătăilor în prezența copiilor, acțiuni de intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal.

Astfel la 27.03.019, aflându-se în ospetie la mama sa, Tucan Maria, în xxxxxxxxxxxxx, împreună cu concubina sa Xxxxxxxxxxxși copii minori Xxxxxxxxxxx și Xxxxxxxxxxx, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale, îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra membrilor familiei, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a exprimat cuvinte injurioase în adresa Xxxxxxxxxxx și a copiilor minori Xxxxxxxxxxx și Xxxxxxxxxxx, în urma

căror acțiuni copilul minor XXXXXXXXXXXX s-a speriat și a fugit din domiciliu, iar copilul XXXXXXXXXXXX a început să plângă, în continuare Tucan Gheorghe l-a lovit cu palma peste față pe copilul XXXXXXXXXXXX și a aruncat în el cu un scaun, lovindu-l la piciorul drept, cauzându-i vătămare corporală neînsemnată în formă de echimoze pe față și gamba dreaptă și excoriații pe față.

Tot el, fiind în concubinaj cu XXXXXXXXXXXX, a manifestat comportament violent față de ea, exprimat prin adresarea cuvintelor injurioase, amenințarea cu aplicarea violenței și aplicarea violenței, inițierea certurilor și bătăilor, acțiuni de intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal, astfel la 28.03.2019, aproximativ la ora 20:00, aflându-se la domiciliul său în XXXXXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a inițiat un conflict cu XXXXXXXXXXXX, în timpul căruia a apucat-o de mâini, a trântit-o jos și a amenințat-o că îi va tăia nasul cu un cuțit, după care a atins-o cu cuțitul la nas, cauzându-i vătămate corporală neînsemnată în formă de excoriații pe nara stângă și plina naso-labială pe stânga, în rezultat cauzându-i XXXXXXXXXXXX stare depresivă pronunțată, la nivel al anxietății stabile, hipervigilență, tendințe de izolare socială, evitarea activităților de interes, stimă de sine scăzută, acuze somatice.

Tot el, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, s-a eschivat intenționat de la executarea măsurilor stabilite prin ordonanța de protecție a victimelor violenței în familie XXXXXXXXXXXX și copiilor acesteia, XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX, emisă de Judecătoria Cimișlia la 14 mai 2019, la data de 17.05.2019, aproximativ orele 18:00, a intrat la domiciliul XXXXXXXXXXXX și copiilor minori ai acesteia, XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX, în XXXXXXXX, unde a inițiat o ceartă cu XXXXXXXXXXXX și a numit-o cu cuvinte necenzurate, a amenințat-o cu răfuială fizică.

Tot el, la data de 20.05.2019, aproximativ orele 14:00, eschivându-se în continuare de la executarea măsurilor stabilite prin ordonanța de protecție a victimelor violenței în familie XXXXXXXXXXXX și copiilor acesteia, XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX, emisă de Judecătoria Cimișlia la 14 mai 2019, a intrat la domiciliul XXXXXXXXXXXX și copiilor minori ai acesteia, XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, în XXXXXXXX, unde a inițiat o ceartă cu XXXXXXXXXXXX și a numit-o cu cuvinte necenzurate, a amenințat-o cu răfuială fizică și a lovit cu palma pe copilul minor XXXXXXXXXXXX.

Tot el, fiind în concubinaj cu XXXXXXXXXXXX, a manifestat comportament violent față de ea și copilul minor XXXXXXXXXXXX, exprimat prin adresarea cuvintelor injurioase, amenințarea cu aplicarea violenței și aplicarea violenței, inițierea certurilor și bătăilor în prezența copilului, acțiuni de

intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal, astfel la 18 iunie 2019, aproximativ orele 18:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a venit la domiciliul din xxxxxxxx, și, fără careva motive, în prezența copilului minor xxxxxxxxxxxx a început să se exprime în adresa xxxxxxxxxxxx cu cuvinte injurioase, ulterior i-a aplicat mai multe lovituri cu un furtun în regiunea piciorului stâng, după care a luat un topor și, amenințând-o că-i va tăia piciorul, s-a îndreptat spre xxxxxxxxxxxx, dar ea s-a ferit într-o parte și a atins-o cu lama toporului în regiunea piciorului stâng, cauzând-i vătămare corporală neînsemnată în formă de echimoze pe pleoapa de jos a ochiului stâng, pe spate, pe membre, excoriație pe frunte stânga, în rezultat cauzându-i stare depresivă pronunțată, la nivel al anxietății stabile, hipervigilență, tendințe de izolare socială, evitarea activităților de interes, stimă de sine scăzută, acuze somatice.

Acțiunile inculpatului Tucan Gheorghe au fost încadrate de prima instanță în prevederile:

- art. 287 alin.(1) Cod penal (pe episodul din 17.03.2018), conform indicilor: *acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită*”;

- art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal (pe episodul din 27.03.2019), conform indicilor: *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altor membri ai familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimelor, săvârșit asupra doi sau mai multor membri ai familiei*”;

- art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal (pe episodul din 28.03.2019), conform indicilor: *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestat prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei*”;

- art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal (pe episodul din 18.06.2019), conform indicilor: *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altor membri ai familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimelor, săvârșit în legătură cu aplicarea măsurilor de protecție*”;

- art. 320¹ Cod penal (pe episoadele din 17.05.2019 și 20.05.2019), conform indicilor: *neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*”.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Cojocarui Andrei a declarat apel în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței,

rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Tucan Gheorghe să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

3.1. În argumentarea apelului s-a indicat că, la caz erau aplicabile prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului nefiindu-i acordată șansa pentru corectare, având în vedere faptul că antecedentele penale erau stinse și are la întreținere are doi copii minori, fiind unicul întreținător de familie. De asemenea, la urmărirea penală au fost aplicate presiuni psihice și amenințări în privința părții vătămate și a martorilor, fiind denaturate circumstanțele faptice. Conflictul petrecut lângă barul "Natalia Gheorghiev" a fost examinat neobiectiv, Tucan Gheorghe fiind bătut de Ciobanu Sergiu, Arnaut Ivan și Chermici Serghei, care au depus declarații false cu scopul de a-l plasa pe primul la închisoare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 februarie 2020 a fost admis apelul, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Tucan Gheorghe a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (1), art. 201¹ alin. (2) lit. a) și art. 320¹ Cod penal, condamnându-l:

- în baza art. 287 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare;
- în baza art. 201¹ alin.(2) lit. a) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare;
- în baza art. 320¹ Cod penal la 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Procesul penal în privința inculpatului Tucan Gheorghe pe capătul de învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost încetat, deoarece fapta constituie o contravenție.

Tucan Gheorghe a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, stabilindu-i sancțiunea de 15 zile de arest contravențional, care nu urmează a fi executată, din motivul executării acesteia.

Au fost menținute dispozițiile sentinței referitor la soluționarea cheltuielilor de judecată și a chestiunilor ce țin de soarta corpurilor delictive.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu trimiterea la rejudecare în partea recalificării acțiunilor în baza art. 78¹ Cod

contravențional și în partea stabilirii pedepsei, în instanța de apel, în alt complet de judecată, motivând că decizia de recalificare a acțiunilor pe episodul din 18 iunie 2019 nu cuprinde motivele pe care se întemeiază, fapta săvârșită fiind eronat calificată. Instanța de apel a conchis și că cele 15 zile de arest contravențional au fost executate de inculpat, însă în termenul executării pedepsei a inclus doar perioada arestului preventiv. De asemenea instanța de apel nu a apreciat la justa valoare personalitatea inculpatului și circumstanței agravante și a aplicat o pedeapsă blândă în raport cu faptele comise.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 iulie 2020, a fost admis recursul procurorului, casată decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 februarie 2020, în partea recalificării acțiunilor în baza art. 78¹ Cod contravențional și a aplicării art. 84 Cod penal, în cauza penală privindu-l pe Tucan Gheorghe, cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea hotărârii emise, instanța de recurs ordinar a menționat că, Tucan Gheorghe a fost pus sub învinuire și pentru comiterea la 18 iunie 2019 a infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal. Această învinuire a fost preluată de prima instanță, în textul hotărârii indicându-se că „- pe episodul din 18.06.2019 sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal...”.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel, fiind sesizată de apărare că s-a făcut o greșită individualizare a pedepsei penale, în urma examinării apelului apărării, a constatat că săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(2) lit. b) Cod penal nu și-a găsit confirmarea și acțiunile inculpatului din 18 iunie 2019 constituie contravenția prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, însă potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, nici apărătorul și nici procurorul, cu ocazia dezbaterilor, nu au avut în vedere noua încadrare juridică, iar instanța de apel la fel a omis de a pune în discuție noua încadrare juridică.

De asemenea, în dispozitiv s-a indicat că inculpatul a executat sancțiunea contravențională (15 zile de arest contravențional), fără a fi motivată această concluzie în partea descriptivă.

Mai mult, soluționând chestiunea cu privire la termenul executării pedepsei instanța de apel a arătat că „Termenul executării pedepsei inculpatului Tucan Gheorghe se calculează începând cu 13 februarie 2020, cu includerea în acest termen perioada de aflare în stare de arest preventiv de la 20 iunie 2019 până la 13 februarie 2020, inclusiv.”, neincluzând cele 15 zile de arest contravențional în perioada executării pedepsei.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar a stabilit că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și dispozitivul este expus neclar. Pe cale de consecință, fiind necesară casarea deciziei și în partea aplicării prevederilor art. 84 Cod penal, în vederea excluderii suspiciunilor și neclarităților la calcularea pedepsei definitive.

7. La rejudecarea cauzei, prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2021, a fost admis apelul declarat de avocatul Cojocaru Andrei în numele inculpatului Tucan Gheorghe, casată sentința în partea constatării vinovăției și condamnării inculpatului Tucan Gheorghe în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal (fapta din 18.06.2019) și în partea stabilirii pedepsei definitive, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost încetat procesul penal în privința inculpatului Tucan Gheorghe, pe învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, pe faptul violenței în familie săvârșită la 18.06.2019, dat fiind că această faptă a inculpatului constituie o contravenție.

Tucan Gheorghe a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional în privința lui Tucan Gheorghe, pe art. 78¹ Cod contravențional, în temeiul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, pentru care Tucan Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat prin decizia Curții de Apel Cahul din 13.02.2020, prin cumul parțial al pedepselor aplicate (un an închisoare, 2 ani și 6 luni închisoare, și un an închisoare), inculpatului Tucan Gheorghe i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat de la 14.12.2020, cu includerea în termenul executat al pedepsei a perioadei aflării în arest preventiv de la 20.06.2019 până la 14.12.2020.

7.1. În motivarea deciziei emise, instanța de apel a menționat că, în ședința instanței de apel nu au fost audiate repetat părțile vătămate și martorii audiați în prima instanță, așa cum nu au fost contestate declarațiile acestora, și părțile nu au formulat astfel de cereri. A fost audiat doar inculpatul Tucan Gheorghe, dat fiind că prima instanță a încălcat dreptul la apărare la audierea acestuia.

Astfel, în urma audierii inculpatului, instanța de apel la solicitarea procurorului, a examinat materialele din dosar (pe marginea episodului din 18.06.2019), verificând probele administrate în ședința primei instanțe,

inclusiv declarațiile necontestate ale părții vătămate XXXXXXXXXXXX, reprezentantului legal al părților vătămate minore XXXXXXXXXXXX, puse la baza

sentinței de condamnare pe capătul de învinuire în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, precum și probele materiale examinate după cum urmează: *Raportul de expertiză judiciară nr.201914D0226 din 22 iunie 2019*, conform căruia la XXXXXXXXXXXX au fost depistate vătămări corporale neînsemnate în formă de excoriație acoperită cu cruste cafenii pe frunte din stânga, echimoze pe pleoapa de jos a ochiului stâng, pe spate, pe membre, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dure - contondente. Alte leziuni corporale la examinare n-au fost depistate. (f.d.92-93 vol. I); *Raportul de evaluare psihologică a părții vătămate XXXXXXXXXXXX nr.240 din 18.07.2019*, întocmit de Institutul pentru Familie și Inițiative Sociale, cu concluziile: specificul de funcționare a sferei afective și comportamentale indică asupra prezenței în conduita părții vătămate a semnelor caracteristice persoanelor care au trăit experiența abuzului fizic și psihologic (stare depresivă pronunțată, la nivel al anxietății stabile, hipervigilență, tendințe de izolare socială, evitarea activităților de interes, stimă de sine scăzută, precum și acuze somatice) (f.d.105-108 vol. I); *Plângerea părții vătămate XXXXXXXXXXXX din 20 iunie 2019*, înregistrată cu nr.221, prin care a solicitat să fie luate măsuri cu concubinul Tucan Gheorghe, care la 18.06.2019, în jurul orelor 18:30, în curtea casei a agresat-o fizic, aplicându-i lovituri cu un furtun în regiunea piciorului stâng, provocându-i dureri fizice (f.d.116 vol.1); *Informație recepționată de IP Cimișlia la 20.06.2019*, potrivit căreia partea vătămată XXXXXXXXXXXX a apelat telefonic serviciul 112 și a comunicat că a fost bătută de concubinul Tucan Gheorghe (f.d.122 vol. I); *Caracteristica eliberată de primarul comunei xxxxxxxxxxxx*, care atestă că Tucan Gh. nu este angajat în câmpul muncii, este o persoană cu comportament neadecvat, face abuz de băuturi alcoolice, trăiește în concubinaj, la întreținere are 2 copii; - cazierul penal conform căruia Tucan Gheorghe anterior a fost tras la răspundere penală (f.d.155-156, 163 vol. I); *Cazierul contravențional* potrivit căruia inculpatul Tucan Gheorghe în perioada 01.01.2009-13.04.2019 a fost tras la răspundere contravențională pentru injurie, vătămarea integrității corporale, apariția în locuri publice în stare de ebrietate (f.d.162 vol. I).

Verificând aspectele de fapt și de drept operate de prima instanță la adoptarea soluției de condamnare a inculpatului Tucan Gheorghe pe capătul învinuirii aduse în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a considerat că prima instanță a adoptat o soluție contrară circumstanțelor de

fapt constatate, cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual.

Acțiunile inculpatului Tucan Gheorghe pe fapta din 18.06.2019 au fost calificate de către prima instanță în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal potrivit indicilor calificativi: „violența în familie, *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altor membri ai familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimelor, săvârșit în legătură cu aplicarea măsurilor de protecție*”.

Potrivit actului de învinuire, acțiunile inculpatului Tucan Gheorghe pe fapta din 18.06.2019 au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, potrivit indicilor calificativi: „violența în familie, *acțiunea sau inacțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății; izolare, intimidare în scop de impunere a voinței, sau a controlului personal asupra victimei, săvârșite în legătură cu aplicarea măsurilor de protecție*”.

Instanța de apel a menționat că organul de urmărire penală și prima instanță incorect au calificat acțiunile inculpatului Tucan Gheorghe săvârșite la 18.06.2019, însă reieșind din faptul că apelul a fost depus de partea apărării, ținând cont de principiul neagrării situației inculpatului în propria cale de atac (art. 409 alin.(2), 410 Cod de procedură penală), instanța de apel a supus aprecierii circumstanțele de fapt și de drept constatate de prima instanță, lăsând fără apreciere indicii calificativi “*manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății; izolare în scop de impunere a voinței, sau a controlului personal asupra victimei*”, care nu au fost constatați și reținuți de prima instanță.

În opinia instanței de apel, eroarea admisă de către prima instanță constă în faptul că a dat apreciere eronată probelor administrate și circumstanțelor de fapt constatate, și eronat a conchis că fapta ilicită săvârșită de inculpatul Tucan Gheorghe la data de 18.06.2019 poate fi încadrată pe art. 201¹ alin.(2) lit. b) Cod penal, însă partea acuzării nu a adus probe ce ar confirma prezența elementelor caracteristice infracțiunii nominalizate.

Cu referire la fapta reținută de către prima instanță, pe acest capăt de acuzare, instanța de apel a menționat că la descrierea încadrării juridice a faptei incriminate prima instanță a reținut semnele calificative ce nu se regăsesc în descrierea faptei incriminate inculpatului Tucan Gheorghe în rechizitoriu, iar semnul calificativ al laturii obiective „*săvârșit în legătură cu*

aplicarea măsurilor de protecție” în genere lipsește în descrierea faptei. Or, în rechizitoriu la descrierea acestui episod din 18.06.2019 nu este indicat actul prin care lui Tucan Gheorghe au fost aplicate măsuri de protecție, durata acestora, perioada și circumstanțele încălcării măsurilor de protecție, și nici cel puțin că măsurile de protecție aplicate ar fi constituit unul din motivele agresiunii familiare manifestate de Tucan Gheorghe la data de 18.06.2019.

La acest segment instanța de apel a evidențiat că prima instanță a lăsat fără apreciere raportul de expertiză judiciară nr.201914P0226 din 22.06.2019, petrecută la scurt timp după fapta din 18.06.2019 în vederea constatării existenței, caracterului și gravității vătămărilor corporale la partea vătămată XXXXXXXXXXXX, ce prezintă importanță la calificarea faptei prejudiciabile.

Prima instanță a reținut semnul calificativ „*intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimelor*”, însă instanța de apel a notat că, *intimidarea (una din formele violenței în familie care se regăsește la art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal*) constituie formă de violență emoțională și verbală în familie. În realitate, intimidarea este înfricoșarea victimei prin diverse metode. Intimidarea constituie urmarea prejudiciabilă a abuzului emoțional și nu o faptă. Persoana devine intimidată în urma amenințărilor directe, de confruntare deschisă, sau indirecte, de confruntare oblică, prin situație. Ea constituie o formă de sine stătătoare a violenței psihologice exercitate asupra victimei. În cazul infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal, obiectul material lipsește. Aceasta întrucât intimidarea în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei nu presupun influențarea nemijlocită infracțională asupra vreunei entități corporale. Intimidarea este, de fapt, consecința unor fapte infracționale.

În speță, la 18.06.2019 inculpatul Tucan Gheorghe, fiind în stare de ebrietate alcoolică, s-a exprimat cu cuvinte necenzurate, i-a aplicat părții vătămate XXXXXXXXXXXX câteva lovituri cu un obiect asemănător unui furtun în regiunea piciorului stâng, și a amenințat-o că-i va tăia piciorul cu toporul, cauzându-i vătămare corporală neînsemnată. Acțiuni de intimidare în scopul impunerii voinței sau a controlului personal asupra părții vătămate XXXXXXXXXXXX lipsesc cu desăvârșire în această descriere de comportament pretins infracțional, fiind prezente acțiuni de maltratare care au provocat dureri fizice și vătămări corporale.

În opinia instanței de apel, nu este suficient a indica declarativ în rechizitoriu, că acțiunile de amenințare și maltratare ale inculpatului Tucan Gheorghe au constituit acțiuni de intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal. Și nici expunerea banală în rechizitoriu a circumstanțelor (locul, timpul și metoda) aplicării acestor acte de violență cu

amenințare și maltratare prin sine nu presupun neapărat că s-a produs o intimidare cu scopul impunerii voinței și controlului personal asupra victimei. Pentru a se putea constata în acțiunile inculpatului asemenea elemente calificative ale infracțiunii cum sunt *"intimidarea în scop de impunere a voinței sau controlului personal asupra victimei"*, în actul de învinuire (rechizitoriu) procurorul urma să descrie circumstanțele de fapt care atestă acea voință, sau după caz control, pe care inculpatul a tins să-l impună victimei prin intimidare, sau cel puțin urma să indice că victima s-ar fi opus anumitei voințe a inculpatului, sau nu ar fi acceptat un anumit control din partea acestuia, și doar în prezența unei asemenea acușări concrete ar fi posibilă joncțiunea intimidării cu scopul infracțional al acesteia. Nici în cadrul audierii părții vătămate în prima instanță procurorul nu a formulat întrebări ce ar avea drept scop relevarea acestor circumstanțe în perspectiva concretizării învinuirii. În lipsa unor astfel de circumstanțe de fapt în rechizitoriu, indicarea formală a elementelor calificative *"intimidarea în scop de impunere a voinței sau controlului personal asupra victimei"* constituie o expresie abstractă, iar învinuirea în această parte nu este concretă.

Astfel, instanța de apel analizând și apreciind probele administrate, inclusiv declarațiile părții vătămate, martorilor, conchide că acțiunile ilicite ale inculpatului Tucan Gheorghe reflectă elementele unei contravenții prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional. Această concluzie rezultă și din caracterul și gravitatea vătămarilor corporale cauzate părții vătămate.

Prin urmare, analizând fapta constatată din 18.06.2019, constatată de prima instanță în raport cu probele pertinente și concludente, instanța de apel a conchis asupra încetării procesului penal în privința inculpatului Tucan Gheorghe, pe capătul învinuirii pe art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului Tucan Gheorghe nu constituie infracțiune prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, ci constituie contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, potrivit indicilor calificativi: *„violența în familie – maltratarea comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale"*, care a fost săvârșită în următoarele circumstanțe:

La 18 iunie 2019, aproximativ 18:30, Tucan Gheorghe, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul său din xxxxxxxxxx, fără careva motive, a început să se exprime în adresa xxxxxxxxxx cu cuvinte injurioase, ulterior i-a aplicat mai câteva lovituri cu un obiect asemănător furtunului în regiunea piciorului stâng, după care a luat un topor și amenințând-o că-i va tăia piciorul, s-a îndreptat spre xxxxxxxxxx, dar ea s-a ferit într-o parte și a atins-o cu toporul la piciorul stâng, cauzând-i vătămări corporale

neînsemnate, în formă de echimoze pe pleoapa de jos a ochiului stâng, pe spate, pe membre și excoriație pe frunte stânga.

Circumstanțele cauzei demonstrează prezența elementelor contravenției - actul de violență în familie, or, Tucan Gheorghe se exprima cu cuvinte necenzurate, injurii la adresa concubinei sale, manifestând un comportament agresiv, i-a aplicat mai multe lovituri cu un furtun, soldate cu vătămări corporale neînsemnate.

Concluziile raportului de evaluare psihologică a părții vătămate XXXXXXXXXXXX, nr.240 din 18.07.2019 reflectate în actul de învinuire (stare depresivă pronunțată, la nivel al anxietății stabile, hipervigilență, tendințe de izolare socială, evitarea activităților de interes, stimă de sine scăzută, acuze somatice) în opinia instanței de apel, reprezintă consecințe ale actului de violență și sunt proprii atât faptei penale, cât și faptei contravenționale, însă

nu constituie elemente calificative a infracțiunii, din care considerente nu pot fi raportate la o faptă penală.

În continuare, instanța de apel reiterând prevederile art. 332 alin. (2) Cod penal, art. 461, 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, art. 26 în coroborare cu art. 30 Cod contravențional, a reținut că de la momentul săvârșirii faptei contravenționale - 18.06.2019, este parcursă o perioadă mai mare de 1 an, astfel, procesul contravențional în privința inculpatului Tucan Gheorghe urmează a fi încetat, în temeiul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale.

Instanța de apel a depistat și o altă eroare admisă de către prima instanță, generată de calificarea incorectă a faptelor imputate, care constă în stabilirea eronată a pedepsei definitive pentru concursul infracțiunilor conform art. 84 alin. (1) Cod penal.

Încetarea procesului penal pe un capăt de acuzare (art. 201¹ alin.(2) lit. b) Cod penal), a determinat necesitatea casării sentinței și în partea stabilirii pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni conform art. 84 Cod penal.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 13.02.2020, care a devenit irevocabilă, Tucan Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1), 201¹ alin. (2) lit. a), 320¹ Cod penal, iar la prezenta judecare, la stabilirea modului de formare a termenului pedepsei definitive pentru inculpatul Tucan Gheorghe, instanța de apel a menționat că a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării

vinovatului. Aici instanța de apel a reținut că, inculpatul Tucan Gheorghe anterior a fost tras la răspundere penală și contravențională, antecedente penale fiind stinse, gravitatea infracțiunilor care fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, la locul de trai este caracterizat negativ, face abuz de băuturi alcoolice, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu este încadrat în câmpul muncii, duce un mod de viață antisocial.

În complex aceste circumstanțe au determinat instanța de apel să nu aplice metoda determinării pedepsei definitive prin absorbirea pedepsei mai blânde de cea mai gravă, și de a stabili inculpatului Tucan Gheorghe pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, aplicând prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, și anume închisoare pe termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat de la 14.12.2020, cu includerea în termenul executat al pedepsei a perioadei aflării în arest preventiv de la 20.06.2019 până la 14.12.2020.

8. Nefiind cu soluția instanței de apel, procurorul – șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, a declarat recurs ordinar prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, în partea recalificării acțiunilor de la art. 201¹ alin. 2) lit. b) Cod penal la art. 78¹ Cod contravențional și în partea stabilirii pedepsei definitive pentru infracțiunile săvârșite, cu dispunerea rejudecării cauzei, deoarece erorile judiciare nu pot fi corectate de instanța de recurs.

8.1. În motivarea recursului declarat, procurorul a menționat că:

- acțiunilor inculpatului Tucan Gheorghe, săvârșite la 18 iunie 2019, și calificate prin rechizitoriu în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel le-a dat o încadrare juridică greșită;

- partea vătămată XXXXXXXXXXXX în urma acțiunilor violente ale lui Tucan Gheorghe, din 18 iunie 2019, a depus o plângere la organul de poliție (f.d. 116, vol. 2), inclusiv din cauza prezenței stării de frică. Potrivit raportului de evaluare psihologică (f.d. 105-108, vol.2) s-a constatat prezența la partea vătămată a semnelor de stare depresivă pronunțată, la nivel de anxietăți stabile, hipervigilență, tendințe de izolare socială, evitarea activităților de interes, stimă de sine scăzută, precum și acuze somatice. Însă, aceste concluzii nu au fost luate în considerație de instanța de apel la calificarea acțiunilor pe acest epizod, limitându-se doar la prezența leziunilor corporale și declarațiile părților vătămate doar în partea aplicării sistematice a violenței în familie;

- consecințele constatate prin declarațiile părților vătămate, concluziile evaluării psihologice și expertizelor medico-legale, au fost ca rezultatul comiterii în privința părții vătămate xxxxxxxxxxxx de către Tucan Gh. a acțiunilor de intimidare în scopul de impunere a voinței sale și a controlului personal asupra victimei. Or, acțiunile respective, violență fizică și psihologică, Tucan Gh. le-a aplicat în privința părții vătămate vvvvvvvvvvvvvv în prezența mai multor circumstanțe: prezența copilului minor Xxxxxxxxxxxx, în urma conflictului ce a apărut în legătură cu necesitatea ajutorului la tăiat lemne, adresarea cuvintelor necenzurate în adresa lui xxxxxxxxxxxx, amenințarea cu aplicarea violenței fizice, starea de frică la copiii din cauza acțiunilor lui Tucan Gh., starea de intimidare, frică, depresie și anxietate la partea vătămată XxxxxxxxxxxxV., în privința lui Tucan Gh. erau aplicate măsurile de protecție a victimei violenței în familie, la 14 mai 2019 pe un termen de 3 luni;

- instanța de apel a pronunțat decizia de recalificare a acțiunilor inculpatului pe epizodul în cauză, bazându-se de fapt numai pe probele obținute în cadrul judecării cauzei, fără a le verifica și le aprecia pe cele de la urmărirea penală, precum și faptele lui Tucan Gh. anterior datei de 18 iunie 2019, întemeindu-se numai pe declarațiile părții vătămate schimbate în ședința judiciară;

- referința instanței de apel la declarațiile părților vătămate și concluzia expertizelor medico-legale sunt neconvingătoare, deoarece ele izolat nu confirmă lipsa intenției inculpatului de a intimida partea vătămată. Casând sentința, instanța de apel era datoare să rejudece cauza cu cercetarea sub toate aspectele probele prezentate de învinuire, adică să le verifice nu numai în fond, dar să cerceteze motivele schimbării declarațiilor părții vătămate, să întreprindă și alte acțiuni necesare pentru aprecierea cuvenită a probelor și rezolvarea cuvenită a fondului cauzei.

9. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

10. Judecând recursul declarat de către procuror în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este întemeiat și pasibil admiterii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În corespundere cu art. 384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Din conținutul recursului declarat de către procuror, se atestă invocarea în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când: pct. 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și când pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu

a respectat întocmai prevederile legale în partea motivării hotărârii și a calificării faptei inculpatului, or, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Prin urmare, motivarea deciziei instanței de apel sub aspectul încadrării juridice a faptei inculpatului Tucan Gheorghe pe episodul din data de 18 iunie 2019, nu conține argumente întemeiate pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Prin sentință, pe episodul din data de 18 iunie 2019, Tucan Gheorghe a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor: *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altor membri ai familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimelor, săvârșit în legătură cu aplicarea măsurilor de protecție.*

La rândul său, instanța de apel, judecând cauza în urma deciziei instanței de recurs care a stabilit limitele rejudecării, deși parțial a înlăturat erorile admise de către instanța de apel la prima judecare a apelului părții apărării, însă prematur a dispus recalificarea acțiunilor inculpatului din data de 18 iunie 2019, fapt ce a rezultat din aprecierea selectivă a probelor administrate, prin ce instanța de apel a omis a respecta prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, ce obligă instanța de judecată de a aprecia fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Prin urmare Colegiul penal lărgit atestă că concluziile instanței de apel prin care acțiunile inculpatului din data de 18 iunie 2019 urmau a fi recalificate din prevederile art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal în prevederile art. 78¹ Cod contravențional, contravin materialelor cauzei și a constatărilor primei instanțe.

Astfel, analizând decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că instanța preponderent și-a bazat concluzia de recalificare a faptei comise de către inculpat la 18.06.2019, în baza raportului de expertiză judiciară nr. 201914P0226 din 22.06.2019, *potrivit căruia la XXXXXXXXXXXXX au fost depistate vătămări corporale neînsemnate în formă de excoriație acoperită cu cruste cafenii pe frunte din stânga, echimoze pe pleoapa de jos a ochiului stâng, pe spate, pe membre, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dure - contondente. Alte leziuni corporale la examinare n-au fost depistate. (f.d.92-93 vol. I),* însă, Colegiul penal lărgit nu a identificat în decizia contestată, acțiunea de coroborare a respectivului raport cu celelalte probe administrate în speță,

și anume: *declarațiile inițiale a părții vătămate XXXXXXXXXXXX, a reprezentantului legal al părților vătămate minore XXXXXXXXXXXX; raportul de evaluare psihologică a părții vătămate XXXXXXXXXXXXnr.240 din 18.07.2019, precum și a încheierii Judecătoriei Cimișlia (sediul central) din 14 mai 2019, prin care în privința victimei XXXXXXXXXXXXau fost aplicate măsuri de protecție, cu obligarea lui Tucan Gheorghe de a părăsi temporar locuința comună, pe un termen de 3 (trei) luni, (f.d. 58-60, vol. 1), instanța de apel limitându-se doar la constatarea vătămarilor corporale neînsemnate ca temei de recalificare a acțiunilor inculpatului, pe când circumstanțele cauzei denotă o altă situație, ce nu a fost sesizată de către instanță.*

Or, din fapta incriminată lui Tucan Gheorghe, și anume: „...**la 18 iunie 2019, aproximativ orele 18:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a venit la domiciliul din XXXXXXXX, și, fără careva motive, în prezența copilului minor XXXXXXXXXXXX a început să se exprime în adresa XXXXXXXXXXXX cu cuvinte injurioase, ulterior i-a aplicat mai multe lovituri cu un furtun în regiunea piciorului stâng, după care a luat un topor și, amenințând-o că-i va tăia piciorul, s-a îndreptat spre XXXXXXXXXXXX, dar ea s-a ferit într-o parte și a atins-o cu lama toporului în regiunea piciorului stâng...**”, se regăsesc elementele infracțiunii de violență în familie manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, instanța de apel neîntemeiat a ignorat celelalte acțiuni violente a inculpatului, axându-se la calificarea faptei doar pe gravitatea vătămarilor corporale.

Deși, în decizia instanței de apel se regăsește concluzia precum că pentru ca faptele de violență în familie să fie încadrate în sfera ilicitului penal, acțiunile interzise de lege trebuie să fie soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale, pe când acțiunile care s-au soldat cu vătămare neînsemnată a integrității corporale urmează a fi calificate potrivit prevederilor art. 78¹ Cod contravențional, Colegiul penal lărgit evidențiază că, în prezenta speță inculpatului Tucan Gheorghe i-au fost incriminate și acțiuni de intimidare nu doar de vătămare corporală a victimei, inclusiv în termenul de executare a obligației de părăsire a locuinței, chestiune ce nu și-a găsit apreciere în decizia recurată. Or, potrivit circumstanțelor faptei, constatate de către prima instanță, comise la de către inculpat 18.06.2019, nu este vorba doar de cauzarea leziunilor corporale neînsemnate, dar se regăsesc și alte acțiuni cum a-r fi manifestarea comportamentului violent față de concubina XXXXXXXXXXXX și copilul minor XXXXXXXXXXXX, folosirea expresiilor injurioase în adresa acestora, amenințarea cu aplicarea violenței și aplicarea violenței, acțiuni de intimidare, aplicarea loviturilor cu furtunul,

amenințarea cu toporul, săvârșite în legătură cu aplicarea măsurilor de protecție.

În pct.10 al Deciziei atacate, instanța de apel constată că, organul de urmărire penală în rechizitoriu nu a indicat actul prin care față de Tucan Gheorghe au fost aplicate măsuri de protecție, motivare care reprezintă deficiențe, or, la materialele cauzei este anexată încheierea Judecătoreii Cimișlia din 14.05.2019, prin care au fost stabilite măsuri de protecție pentru Xxxxxxxxxxxx și doi copii minori ai săi pentru o perioadă de 3 luni – perioadă în care, lui Tucan Gheorghe i se impută la data de 18.06.2019, comiterea a infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit. b) Cod penal. În această parte, instanța de apel s-a limitat la motivarea soluției privind lipsa circumstanțelor care ar indica la prezența elementelor calificative „intimidarea în scop de impunere a voinței sau controlului personal asupra victimei”, motivare insuficientă pentru constatarea incontestabilă a prezenței în acțiunile inculpatului a semnelor calificative a contravenției prevăzute de art.78¹ Cod contravențional.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră întemeiate argumentele procurorului privind faptul că instanța de apel avea obligația de a rejudeca cauza cu cercetarea sub toate aspectele probele prezentate de învinuire, adică să le verifice nu numai în fond, dar să cerceteze motivele schimbării declarațiilor părții vătămate, să întreprindă și alte acțiuni necesare pentru aprecierea cuvenită a probelor și rezolvarea cuvenită a fondului cauzei.

Prin urmare, limitarea instanței de apel doar la aprecierea gravității vătămarilor corporale pentru a concluziona că fapta acestuia constituie contravenție, este prematură, întrucât fapta incriminată conține clar elementele intimidării în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, ce se circumscrie componenței de infracțiune prevăzute de art. 201 Cod penal.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a abordat suficient chestiunea privind calificarea faptei inculpatului Tucan Gheorghe, prin ce eronat a aplicat prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reiterează că, instanța de apel a pronunțat decizia de recalificare a acțiunilor inculpatului pe episodul în cauză, bazându-se de fapt numai pe probele obținute în cadrul judecării cauzei, fără a le verifica și le aprecia pe cele de la urmărirea penală, precum și faptele lui Tucan

Gheorghe anterior datei de 18 iunie 2019, or, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Colegiul penal lărgit consideră, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie urmau a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu alte probe la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte.

Prin răspunderea contravențională, în temeiul art. 78¹ Cod contravențional, a fost dezincriminată doar forma violenței în familie, manifestată prin aplicarea violenței fizice, soldată cu vătămarea neînsemnată a integrității corporale sau a sănătății, iar celelalte două modalități, care până la introducerea modificărilor se încadrau în noțiunea de violență psihică, constituie în continuare infracțiuni, care se regăsesc în una din modalitățile prevăzute la lit. b) alin.(1) art. 201¹ Cod penal (*izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei*).

În cauza *Munteanu vs Republica Moldova* (hotărârea nr.34168/11 din 26 mai 2020), CtEDO, a menționat că: *„Obligațiile pozitive ale statelor în baza articolului 3 includ, pe de o parte, instituirea unui cadru legislativ care urmărește prevenirea și pedepsirea maltratării de către persoane private și, pe de altă parte, atunci când este conștient de un risc iminent de maltratare a unei persoane identificate sau când s-a produs deja o maltratare, aplicarea în practică a legilor relevante, oferind astfel protecție victimelor și pedepsind pe cei responsabili de relele tratamente. Curtea a reiterat că autoritățile statului au responsabilitatea de a lua măsuri de protecție sub formă de descurajare eficientă împotriva încălcărilor grave ale integrității personale a unei persoane de către un membru al familiei sale sau de către partener (M. și alții v. Italia și Bulgaria, nr.40020/03, § 105, 31 iulie 2012). Ingerința autorităților în viața privată și de familie poate deveni necesară pentru a proteja sănătatea și drepturile unei victime sau pentru a preveni fapte penale în anumite circumstanțe. Trebuie evaluat riscul unei amenințări reale și imediate, ținând cont în mod corespunzător de contextul particular al violenței domestice. Într-o astfel de situație, nu este vorba doar de o obligație de a asigura o protecție generală societății, dar, mai ales, de a ține cont de recidiva incidentelor succesive de violență în cadrul unei familii. Curtea a constatat în multe cazuri că, chiar și atunci*

când autoritățile nu au fost total pasive, totuși nu au reușit să își îndeplinească obligațiile în baza articolului 3 din Convenție, deoarece măsurile pe care le-au întreprins nu au împiedicat abuzatorul să mai comită acte de violență împotriva victimei. Curtea a constatat că autoritățile erau la curent cu privire la comportamentul violent al lui I.M. din cauza numeroaselor plângeri formulate de reclamantă, susținute în unele cazuri de dovezi medicale, precum și a ordonanțelor de protecție emise de instanțe.”

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a pronunțat o hotărâre insuficient de motivată, or, rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (*Hirvisaari c. Finlandei*, (2001) § 30). Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. (*cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06*).

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, concluzia instanței de apel este prematură, pripită și afectată de eroarea de drept prescrisă în pct. 6) alin.(1) din art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, să dea o apreciere obiectivă tuturor probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să

corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în prezenta decizie.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat către procurorul – șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Tucan Gheorghe xxxxxxxxxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Comrat.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **10 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena